Raad
Volksgezondheid
& Samenleving

De complexiteit van gezondheid(sverschillen)

Technische sessie beleidsnota gezondheid

Utrecht – 2 april 2024

Robert Vonk
ra.vonk@raadrvs.nl

VAN OVERLEVEN
NAAR BLOEI EN
Bestaansonzekerheid
voorkomen en vermindere
V&
R S
raadRVS

EEFKE.EDDY.
SOLOMON.AN
LIYA.MIRAND
PATRICK.SAI
DRA.DÉSIRÉ.
Gezichten van een onzeker bestaan
ANTOON.ROB
BIN.INGRID.
TYRELL.ANO
NIEM.STÉPHA
NIE.HENK
V&
R S
raadRVS

Een eerlijke kans op
gezond leven

Gezondheidsverschillen voorbij
Complexe ongelijkheid is een zaak van ons allemaal

Van schuld naar schone lei

‘People love to quote Nietzsche: that which does not kill us makes us stronger. It doesn’t actually. It makes us more likely to get sick’.

- Michael Marmot (2017)

Gezondheid is multidimensionaal

Gezondheid en welbevinden is **altijd** een samenspel van
- biofysiologie
- sociale interacties
- omgevingsfactoren

Wat bepaalt dan iemands gezondheid?
- Persoonsgebonden (leefstijl, genen, kenmerken, etc.)
- Sociaal (werken, wonen, onderwijs, etc.)
- Fysiek (stenen, groen en blauw, veiligheid, etc.)
- Structureel (instituties, politiek, etc.)

Werken aan gezondheid vergt actie op alle domeinen én dus **samenhang tussen beleidsterreinen**

Gezondheid is niet alleen een persoonlijk ‘bezit’...

Maar ook een collectief ‘goed’!

V& RS raadRVS

Gezondheidsverschillen zijn ook de uitkomst van complexe maatschappelijke ongelijkheid. Waarom complex?

- Ongelijkheid in onderwijs, arbeidsmarkt, bestaanszekerheid, huisvesting, leefomgeving en sociale relaties staan niet op zichzelf;
- deze factoren beïnvloeden elkaar vaak in negatieve, maar soms ook in positieve zin;
- ongelijkheden werken vaak lang door: ongezondheid ook een gevolg van opeenstapeling van problemen gedurende de levensloop.

V& RS raadRVS

Wat betekent dit?

V&
RVS
raadRVS

Een eerlijke kans op gezond leven:

Stel de aanpak van de maatschappelijke oorzaken van gezondheidsachterstanden centraler in landelijk, regionaal én lokaal beleid.

Drie centrale uitgangspunten:

1. **Langdurig**
2. **Gebiedsgericht**
3. **Populatiegericht**

Bestuurlijke moed, vasthoudendheid en controle is nodig!

V& R S raadRVS

Naar gezondheidsverschillen kijken is “zoals kijken naar de sterren: wat we nu waarnemen aan gezondheidsverschillen is mede het resultaat van beleid dat jaren en soms decennia geleden is ingezet.”
(vrij naar R. Putnam, *Our Kids*)

Bedankt voor uw aandacht!

Vragen en opmerkingen?

www.raadrvs.nl